

Täysistunto

Tiistai 18.3.2025 klo 14.00—20.42

10. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi rikosuhrimaksusta annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 220/2024 vp

Valiokunnan mietintö LaVM 3/2025 vp

Ensimmäinen käsittely

Ensimmäinen varapuhemies Paula Risikko: Ensimmäiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 10. asia. Käsittelyn pohjana on lakivaliokunnan mietintö LaVM 3/2025 vp. Nyt päätetään lakiehdotuksen sisällöstä. — Edustaja Eerola.

Keskustelu

18.43 **Juho Eerola ps** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tässä hallituksen esityksessä on siis kyse rikosuhrimaksulain muuttamisesta. Tämä rikosuhrimaksu otettiin käyttöön noin yhdeksän vuotta sitten, 2016, ja kyse oli kriminaalipoliittisesti merkittävästä uudistuksesta, jolla rikoksenteekijöitä osallistutettiin tukipalvelujen rahoittamiseen. No, nyt käsiteltävässä esityksessä on kyse erityisesti lähinnä rikosuhrimaksujen rahamäärien korottamisesta. Esityksen mukaan niitä korotetaan peräti 50 prosenttia.

Rikosuhrimaksujen korottamisen tavoitteena on turvata rikoksen uhreille tarpeellisten tukipalvelujen saatavuutta sekä edelleen edistää rikollisuudesta aiheutuvien haittojen ja kustannusten oikeudenmukaista jakamista. Rikoksenteekijän vastuuta tukipalveluiden rahoituksesta lisätään. Samalla vastataan rahan arvon muutosten aiheuttamiin rikosuhrimaksujen korotustarpeisiin. Tämä esitys myös tukee varautumista lähivuosina täytäntöön pantaviin uusiin EU-velvoitteisiin, jotka vaikuttavat tukipalveluilta vaadittavaan vähimmäistasoon ja palveluitten rahoitustarpeisiin.

No, lakivaliokunta yksimielisessä mietinnössään pitää edellä todettuja esityksen tavoitteita perusteltuina ja asianmukaisina. Tässä esityksessä ehdotetut korotukset ovat tuntuvia. Kansainvälisen vertailun perusteella sekä muun valiokunnan saaman selvityksen valossa rikosuhrimaksujen tasot ovat ehdotettujen korotusten jälkeenkin kuitenkin valiokunnan näkemysten mukaan varsin kohtuulliset. Lakivaliokunta puoltaa esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen hyväksymistä muuttamattomana.

Tässä mietinnössään lakivaliokunta korostaa riittävien rikosuhripalveluiden turvaamisen tärkeyttä. Rikosuhrimaksujen tuottoa ja rikosuhrimaksulain soveltamista on syytä seurata jatkossakin. Niin ikään on kuitenkin tärkeää, että rikosuhripalveluiden rahoitustaso ei perustu pelkästään näitten rikosuhrimaksujen tuottoihin ja että palveluista huolehditaan pitkäjänteisesti. Nyt tässä käsiteltävässä esityksessä ei ehdoteta muutoksia itse tämän järjestelmän perusrakenteisiin, mutta jatkossa on perusteltua sopivassa yhteydessä arvioida myös sitä, onko järjestelmän perusratkaisuissa tai rikosuhrimaksun määräämisperusteissa kenties joitakin tarkistamistarpeita. — Kiitokset.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 25/2025 vp

Yleiskeskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi hallituksen esitykseen HE 220/2024 vp sisältyvän lakiehdotuksen sisällön mietinnön mukaisena. Lakiehdotuksen ensimmäinen käsittely päättyi.